

Школа: Средња стручна школа
Предмет: Православна вјеронаука
Разред: 2. (други) ; Одјељење: 1,2,3,4.
Вјероучитељ: Горан Лукић

Наставна тема: Упознајмо Господа Исуса Христа
Наставна јединица: Богојављење и Преображење

Помаже вам Бог драги моји ученици!

Прије пар часова смо почели са наставном темом "Упознајмо Господа Исуса Христа" и говорили смо о Богородичним и Христовим празницима. Данас ћемо обрадити лекцију која се зове Богојављење и Преображење, још два празника посвећена Господу Исусу Христу.

Богојављење:

Апостол и јеванђелист Матеј описује догађај Христовог крштења у ријечи Јордану у своме јеванђељу у 3. глави од 13-17. стиха:

13. Тада дође Исус из Галилеје на Јордан к Јовану да се крсти.
14. А Јован брањаше Му говорећи: Ти треба мене да крстиш, а Ти ли долазиш к мени?
15. А Исус одговори и рече му: Остави сад, јер тако нам треба испунити сваку правду.
Тада Јован остави Га.
16. И кртивши се Исус изиђе одмах из воде; и гле, отворише Му се небеса, и виде Духа Божјег гдје силази као голуб и дође на Њега.
17. И гле, глас с неба који говори: **Ово је Син мој љубљени који је по мојој вољи.**

У одломку из Светога писма који смо управо прочитали можемо да видимо да Христос када је напунио 30. година, када је постао пунољетан, прво одлази у Јерусалим код Јована Крститеља да се крсти. Овај момент је веома битан за нас хришћане, јер је ово тренутак када ће се Бог јавити људима (због чега празник и називамо Богојављење) и бити доживљен као Света Тројица: Отац, Син и Свети Дух; Отац који с неба говори, Син који се крштава у ријечи и Дух Свети који је сишао на Христа као голуб.

По учењу Православне цркве наш Бог јесте један по суштини (=природи), али има три ипостаси (=личности): Отац, Син и Свети Дух. На почетку године причали смо о тројичности Божијој и казали да је то највеће богатство које наша вјера има. Зашто? Зато што Бог својим начином постојања као Света Тројица жели да каже да је Он Бог заједнице, а не индивидуални Бог. Због тога је Христос и установио Цркву као мјесто заједнице гдје се сви окупљамо око Њега и чинимо једну истиниту заједницу која се назива Тијело Христово. Као што Бог живи у заједници у којој влада једнакост и љубав, тако исто и од нас тражи да и ми живимо у таквој заједници.

Празник Богојављење се слави 19. јануара и веома је познато да се тада у црквама врши велико освећење воде, а такође у мјестима гдје постоје ријеке организује се пливање

за часни крст. Све ово јесте сјећање на дан када је Христос ушао у ријеку Јордан, крстио се и на тај начин осветио воду.

Преображење:

Апостол и јеванђелист Матеј описује догађај Христовог преображења на гори Тавор у својем јеванђељу у 17. глави од 1-9. стиха:

1. И послије шест дана узе Исус Петра и Јакова и Јована брата његовог, и изведе их на гору високу саме.
2. И преобрази се пред њима, и засја се лице Његово као сунце а хаљине Његове постадоше бијеле као свјетлост.
3. И гле, указаше им се Мојсије и Илија, који с Њим говораху.
4. А Петар одговарајући рече Исусу: Господе! Добро нам је овдје бити; ако хоћеш да начинимо овде три сјенице: Теби једну, а Мојсију једну, а једну Илији.
5. Док он још говораше, гле, облак сјајан заклони их; и гле, глас из облака говорећи: **Ово је Син мој љубљени, који је по мојој вољи; Њега послушајте.**
6. И чувши ученици падоше ничице, и уплашише се врло.
7. И приступивши Исус дохвати их се, и рече: Устаните, и не бојте се.
8. А они подигнувши очи своје никога не видјеше до Исуса самог.
9. И силазећи с горе заповједи им Исус говорећи: Ником не казујте шта сте видјели док Син човјечији из мртвих не устане.

На претходним часовима смо говорили да је Христос Син Божији који је дошао да спаси свијет од гријеха и смрти, али такође смо рекли да је Он и Син Човјечији, јер је рођен од жене Марије. Напоменули смо да је Он истинити човјек и истинити Бог. Истинитост Његовог човјештва нам показује да је имао тијело, да је спавао, да је јео, пио, плакао (због смрти Лазарева), да је осјећао страх и још много показатеља. Са друге стране истинитост његовог божанства за људе у то вријеме је била упитна. Христос је чинио чуда, али чуда су чинили и многи пророци у Староме завјету, због чега је занимљив моменат из 16. главе јеванђеља Матејевог:

13. А кад дође Исус у околине Тесарије Филипове, питаше ученике своје говорећи: Ко говоре људи да је Син човјечији?
14. А они рекоше: Једни говоре да си Јован Крститељ, други да си Илија, а други Јеремија, или који од пророка.
15. Рече им Исус: А ви шта мислите ко сам ја?
16. А Симон Петар одговори и рече: **Ти си Христос, Син Бога Живога.**

Из овога текста примјећујемо да Христа многи повезује са старозавјетним пророцима који су чинили чуда, али апостоли не мисле тако, због чега апостол Петар и казује да је Христос Син Бога Живога. Апостоли су Христа препознали као Бога, али ни њихово препознавање није потпуно, јер су га препознали као обећаног Месију који ће ослободити Јевреје од римске власти и основати јеврејско царство и дати свима слободу. Међутим, Христос није Месија који ће засновати царство земаљско, него Месија који ће засновати Царство Небеско, те је због тога било неопходно да апостоли схвате ко је он и

због тога их позива на гору Тавор. У тексту видимо да се Христос преобразио пред своја три ученика, да је показао своју божанску, нестворену и вјечну свјетлост. Занимљиво је да се поред Христа појављују и старозавјетне личности Мојсије и Илија. Зашто? Да би Христос показао да он није ниједан од њих, што видимо и у самој тексту који слиједи гдје се врши идентификација од самога Бога Оца који потврђује Исуса Христа као свога Сина: **Ово је Син мој љубљени, који је по мојој вољи; Њега послушајте.**

Празник Преображење слаavimo увијек 19. августа и препознатљив је по томе што се у црквама освештава грозђе у знак захвалности Богу за све плодове које нам дарује. Многи ће се можда питати зашто баш грозђе, а одговор је због времена његовог зрења које се поклапа са прославом овога празника.

Питања:

1. Због чега се празник Христовог крштења назива Богојављење?
2. На који начин су се појавила Света Тројица?
3. Зашто је било потребно да се Христос преобрази?
4. Због чега су приликом преображења били присутни Мојсије и Илија?
5. Кога датума слаavimo празнике Богојављење и Преображење?